

خودسازی و تزکیه

بن اساس آیات یا ایها الذین امنوا

بهرام صیری

سرشناسه: نصیری، بهرام، ۱۳۴۶ -
عنوان و نام پدیدآور: خودسازی و تزکیه بر اساس آیات یا ایها الذین آمنوا/ بهرام نصیری .
مشخصات نشر: تهران: ربیدان، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری ۱۵۲ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۵۶۹۲-۵-۲
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: خودسازی -- جنبه‌های قرآنی
موضوع: Self-actualization (psychology) -- Quranic teaching
موضوع: خودسازی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع: Self-actualization (psychology) -- Religious aspects -- Islam
په‌بندی کتگره: BP104
رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۱۵۹
شماره کتابشناسی ملی: ۵۸۵۷۰۲۳

کتاب می‌لقت:

موضوع: خودسازی و تزکیه بر اساس آیات یا ایها الذین آمنوا

کتاب

شناختنامه کتاب

نام کتاب: خودسازی و تزکیه بر اساس آیات یا ایها الذین آمنوا

مؤلف: بهرام نصیری

طراح جلد: منصوری مندری

صفحه‌آرا: شیوا حمیدی

نوبت چاپ: اول: ۱۳۹۸

نشر: ربیدان

تیراژ: ۱۰۰۰

قیمت: ۱۶۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۵۶۹۲-۵-۲

تهران- نواب- مجتمع الوند ۵- واحد ۱۰۳

Email: Rabeyaddn@gmail.com

فهرست

۱۱		مقدمه
۱۵		دیباچه
۱۷		موضوع کتاب و اهمیت آن
۱۸		خودسازی
۱۹		ندا
۲۲		مؤمن
۲۴		روح
۲۵		قلب
۲۶		پژوهش‌های مرتبط
فصل دوم: خودسازی قلبی		
۳۱		پیش درآمد
۳۲		ایمان به ارکان ایمان

۳۶	تشخیص حق از باطل
۳۸	دوری از ظن
۴۲	توبه نصوح یا توبه خالص

فصل سوم: خودسازی زبانی

۴۹	پیش درآمد
۵۱	رعایت تقوا در نجوا
۵۵	مقدمه اول
۵۵	مقدمه دوم
۵۹	ذکر
۶۵	آثار تربیتی کثرت ذکر خدا
۷۲	قول سدید
۷۲	حفظ زبان
۷۳	راستی در قول و عمل
۷۳	قول سدید
۷۴	آثار تربیتی قول سدید
۷۷	صدق و راستی در سخن
۷۸	آثار تربیتی راستگویی
۸۷	پاسداری از کرامت انسان‌ها

فصل چهارم: خودسازی عملی

۹۳	واجب بودن عمل به مقتضیات ایمان
۹۶	اطاعت خدا و رسول

۹۷	 یاری خدا
۹۸	 عبادت
۱۰۰	 قیام برای قسط و عدالت
۱۰۶	 صبر
۱۱۷	 تقوای خدا
۱۲۰	 تعریف تقوی
۱۲۶	 تشیص حق از باطل
۱۲۸	 شکر واقعی
۱۲۹	 اخلاص
۱۳۲	 دعوت به حیات باطن
۱۳۵	 وفای به عهد
۱۴۱	 نتیجه گیری
۱۴۳	 نمایه آیات
۱۴۷	 فهرست منابع و مأخذ
۱۴۷	 فهرست کتاب های عربی
۱۵۰	 فهرست کتاب های فارسی

مقدمه

آشنایی با قرآن:

آشنایی با قرآن و آگاهی از مبانی و مفاهیم آن از تکالیف اولیه هر فرد مسلمان است. بدیهی است آگاهی از مضامین کتابی که خود را عهده‌دار هدایت افراد و اجتماعات می‌داند به تنها مورد علاقه انسان مسلمان است، بلکه هر انسان فضیلت دوستی و محقق نیز دوستدار این آگاهی دست اول است، تا به عنوان یک انسان آزاد از هر تعصبی درباره‌ی آن بیندیشد، و راه پیغمبر گرامی اسلام را که همان راه خدا و راه انسان‌هاست، بشناسد.

همانطور که می‌دانیم پیامبر بزرگوار اسلام، طی ۲۳ سال ۱۰ تناسبات نیازها و موقعیت‌ها، آیات قرآن را بر مردم خواند و به تدریج، ابتدا جامعه‌ی عرب را که تحت نفوذ فرهنگ‌های متنوعی بود، و سپس همه‌ی اقوام و ملل بشری را از وضعی که داشتند به (خودبازبینی)

دعوت کرد و منشأ تغییرات اساسی و عمیقی در زندگی همه‌ی خانواده بشری گردید.

در ابتدای ظهور اسلام، خطاب‌های قرآن عنوان «یا ایها الناس» را داشت و مربوط به عموم مردم بود. این سبک و سیاق در مدینه بود که جامعه و امت مستقل اسلامی تشکیل شده بود. ضرورتیاجاب می‌کرد که:

علاوه بر یک سلسله خطاب به عموم مردم، ایمان‌آورده‌ها به عنوان یک جمعیت مستقل، با خطاب‌های لازم مواجه گردند و برنامه‌ی عملی افراد و گروه‌هایی که خود را مسلمان می‌دانند و روابط همه‌جانبه‌ی آنها با مسلمانان و غیرمسلمانان نبین شود.

این برنامه‌ها در حقیقت، معرف برنامه‌های (فردی و اجتماعی) اسلامی است که: هم می‌تواند معیار شناخت یک فرد یا یک جامعه اسلامی باشد. هم وسیله‌ای برای ریح و روشن برای مشخص ساختن برنامه‌های اصیل اسلامی از عمل مسلمانان انتسابی و جغرافیایی.

همچنین از مطالعه‌ی این آیات که در ابتدای «یا ایها الذین آمنوا» شروع شده‌اند روشن می‌شود که: اولاً برای امری اسلامی چگونه ابتدا افراد را آماده و بیدار می‌ساخت. ثانیاً چگونگی جامعه‌ی متناسب اسلامی را از افراد مستعد و تربیت‌یافته تشکیل می‌داد. روشن است که برای ما مسلمانان امروزی نیز که از جهات گوناگون در شرایط خاص (می‌توان گفت استثنایی) قرار گرفته‌ایم، این مطالب بهترین و مطمئن‌ترین دستورعمل است، تا پس از آگاهی تفصیلی از آنها بتوانیم اوضاع و احوال دینی و اجتماعی خویش را مورد بازبینی قرار دهیم

و روابط خود را در جهات گوناگون براساس آن راهنمایی‌ها تنظیم و تعدیل و در موارد لزوم تصحیح کنیم.

در قرآن حدود ۸۳ آیه با جمله‌ی «یا ایها الذین آمنوا» شروع شده‌اند.

در هریک از این آیات که خطاب‌های الهی به (ایمان‌آورده‌ها) است، نکته و مطلبی درباره‌ی روشن زندگی انسان بیان شده و راهنمایی‌هایی در زمینه‌ی مسائل زندگی در ابعاد مختلف شخصی، خانوادگی و اجتماعی به عمل آمده است.

بدیهی است مانگینه که اشاره شد این آگاهی، هم برای کسی که خود را اهل ایمان می‌داند و هم برای تمامی کسانی که علاقه دارند از برنامه‌های قرآن در مورد (انسان‌سازی) آگاهی یابند، بسیار ضروری و لازم است.

- آیاتی که در ضمن آنها خطاب‌های (ایمان‌آورده‌ها) بیان شده است، شامل هفت نوع است که می‌توان آنها را تحت عناوین زیر مورد بررسی قرار داد:

- ۱- در زمینه‌ی خودسازی
- ۲- طرز رفتار با دیگران و اخلاق معاشرتی (در شعاعی محدود و خصوصی).
- ۳- اخلاق اجتماعی (در شعاعی گسترده و همگانی).
- ۴- برنامه‌های مالی
- ۵- روابط مدنی.

۶- مدیریت و رهبری داخلی (تنظیم و تعدیل روابط اجتماعی داخلی).

۷- روابط با غیر مسلمانان (تنظیم و تعدیل روابط خارجی)
یادآوری می‌کنیم که برای آگاهی بیشتر از نظر قرآن و اسلام در این موضوع

که: یک ایمان آورده‌ی واقعی کیست؟ و برنامه‌ی زندگی یک مسلمان با ایمان و نشانه‌های درست بودن ایمان چیست؟

آیاتی دیگر نیز آورده‌ایم که گرچه با جمله‌ی «یا ایها الذین آمنوا» شروع نشده‌اند، ولی یا در آنها آثار ایمان حقیقی با صراحت یادآوری شده است و با خطابه‌ی صریحی هستند در مورد بیان انتظارات اساسی از یک فرد واجعه‌ی ایمان آورده. در این کتاب آیات «یا ایها الذین آمنوا» در بحث خودسازی مطرح شده‌اند مورد تحقیق قرار گرفته‌اند.

در پایان بر خود لازم می‌دانم، از دوستانی که در شکل‌گیری این اثر نقش داشتند و در چاپ آن با من همکاری کردند، تشکر و قدردانی کنم. هم‌چنین سپاس‌گزارم از استاد، «دوستان» که مسوولیت ویرایش کتاب را پذیرفتند.